



ارائه یک تجربه در اداره کردن آزمایشگاه مرکزی و فعالیت‌های شبکه‌ای

دکتر علی جباری آزاد

رئیس آزمایشگاه مرکزی دانشگاه فردوسی مشهد



پس تلاش بیشتری داشته باشید و به این ترتیب درآمد را به دویست و بیست میلیون در سال ۹۳ رساندند. من محاسبه کردم که کل درآمد دستگاه‌های موجود حداکثر چقدر می‌تواند باشد؛ به عنوان مثال، دستگاه SEM ساعتی صد و پنجاه هزار تومان درآمد دارد و ۲۰ دقیقه زمان می‌برد که به خلاء برسد و یک ساعت در طول روز برای تعویض نمونه‌ها زمان می‌برد. پس در هفت ساعت و نیم که کارشناس در یک شیفت کار می‌کند، دستگاه تقریباً شش ساعت فعال است که این شش ساعت نهصد هزار تومان درآمد دارد، با توجه به روزهای تعطیل، مرخصی، کاهش ساعات کاری در ماه رمضان و غیره، این دستگاه می‌تواند در سال حدود صد و چهل میلیون تومان درآمد داشته باشد. محاسبات ما برای کل آزمایشگاه نشان داد که حداکثر سیصد و شصت میلیون تومان می‌تواند درآمد داشته باشد. با مسئولان دانشگاه صحبت شد و من گفتم که دستگاه‌ها حداکثر می‌توانند سیصد و شصت میلیون درآمد داشته باشند اما الان دویست و بیست میلیون درآمد دارند، پس اجازه بدهید از طریق کارانه این مشکل را حل کنم. مجوز را گرفتم. در برخی از قسمت‌های منحنی تصاعدی این کارانه، حدود چهل درصد درآمد مربوط به آزمایش به کارشناس‌ها تعلق می‌گیرد. بدین شکل ما در سال ۹۴ سیصد و هشتاد میلیون تومان درآمد داشتیم و علت آن این است که من به کارشناس اضافه کاری نمی‌دهم. آزمایشگاه کاملاً در اختیار کارشناس است، تا هر زمان که بخواهد کار کند و درآمدزایی داشته باشد بلامانع است. کارشناس ما علاوه بر حقوقش، از حداکثر یک میلیون و صد هزار تومان تا سیصد هزار تومان در ماه از کارانه بهره‌مند می‌شود و اکنون دائماً مراقب هستند اشکالی برای دستگاه‌هایشان پیش نیاید و برای تعمیر آن سریع اقدام می‌کنند، با مراجعین به خوبی برخورد می‌کنند و سعی در جلب مشتری بیشتری هم دارند.

مسئله‌ی بعدی هم این است که ما برای اساتید طرف تفاهم‌نامه، کارشناس تأمین می‌کنیم و حقوقش را از محل درآمد دستگاه یا دستگاه‌هایشان می‌پردازیم؛ ضمناً می‌خواهیم آزمایشگاه‌های اقماری در برخی از دانشکده‌ها درست کنیم که زیر نظر ما اداره شود و لوازم و دستگاه‌های اولیه‌ای که مورد نیاز استادان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی است، در آنجا قرار دهیم و از صبح ساعت ۸ تا ۱۰ شب در آنجا کارشناس حضور داشته باشد.

ضمن عرض خیر مقدم به همکاران محترم و تشکر از میزبانان گرامی، با توجه به تجربه‌ای که در دانشگاه فردوسی دارم، به توضیح چند نکته می‌پردازم. هدف ما در آزمایشگاه‌های مرکزی دانشگاه این است که به دانشجو و استاد و صنعت، خدمات مناسب و به موقع ارائه دهیم، به هر قیمت که لازم است. دوم اینکه حداکثر بهره‌گیری از امکانات موجودمان را داشته باشیم. سوم، تسهیلات و تأمین زندگی مربوط به همکارانمان را که در آزمایشگاه کار می‌کنند، در نظر بگیریم. در آخر آنچه برای ما لزوم پیدا می‌کند، درآمدزایی است. لذا ما در مشهد، این کار را -که عرض می‌کنم - انجام دادیم، خوشبختانه معاون پژوهش و فناوری دانشگاه فردوسی خیلی خوب بر این مسئله واقف هستند و روش‌هایی را در پیش می‌گیرند که هم آزمایشگاه مرکزی را تقویت می‌کنند و هم بدون اینکه دیگران را برنجانند، وسایل را به کار می‌گیرند.

روش‌های ما به چند صورت است: اول اینکه از آزمایشگاه‌هایی از دانشگاه که می‌توانند به ما سرویس ارائه بدهند و دستگاه‌های بدون استفاده دارند، دستگاه‌ها را خریداری کنیم بدین صورت که با دستگاه دیگری که نیاز بیشتری دارند معاوضه نماییم. دوم اینکه با مبادله تفاهم‌نامه، از دستگاه‌های دیگری که در آزمایشگاه‌ها در حال استفاده هستند و ظرفیت خالی دارند، برای ارائه خدمات به متقاضیان بهره می‌گیریم و درآمد حاصله را برای خرید مواد مصرفی یا لوازم یدکی و حتی تأمین حقوق کارشناس مربوطه هزینه می‌کنیم، طبق محاسبات ما، هر دو سال می‌توانیم یک دستگاه نو جایگزین بعضی از آن دستگاه‌ها کنیم. بدین ترتیب ما الان با هشت قسمت تفاهم‌نامه امضاء کرده‌ایم البته با دانشگاه‌های دیگر هم در حال نوشتن تفاهم‌نامه هستیم که اگر دستگاهی در جای دیگر وجود دارد، ما خریداری نکنیم و از خدمات آنها استفاده کنیم و آنها هم از خدمات ما استفاده کنند. در واقع کار شبکه باید این باشد که به این‌گونه بتوانیم ارتباط داشته باشیم. مورد دیگری که در دانشگاه فردوسی مشهد اجرا کردیم، بحث کارانه است، که در این‌نامه‌ی تأسیس آزمایشگاه‌های مرکزی هم آمده است. تجربه‌ی خود را در این زمینه هم عرض می‌کنم: درآمد آزمایشگاه ما در سال ۹۲ صد و چهل و دو میلیون تومان بود، من کارشناس‌های خود را تشویق کردم و گفتم: می‌خواهم به شما کارانه بدهم،

